

Reizen, bekeken door een andere bril: Sanitaire voorzieningen in de buurlanden en andere Europese landen.

Voor we het gebrek aan gelijke sanitaire voorzieningen voor vrouw, man en andersvalide in het thuisland onder de loep nemen en bekritisieren, is het redelijk om een kijkje te nemen buiten de grenzen van ons klein België. Hoe creatief zijn de buurlanden en andere Europese landen met dit aanbod voor IEDEREEN.

De eerste landen op de lijst zijn Groot-Brittannië, Ierland, Duitsland en Oostenrijk. Deze landen zijn met de wagen bezocht en dit verslag rapporteert op welke manier sanitair langs de wegen, in grote en kleine steden, stations, marktplaatsen voor IEDEREEN wordt aangeboden. Aansluitend hierop kunt u "[Het mediterrane gebied bekeken door een andere bril](#)" raadplegen waar er verslag wordt gebracht over de manier waarop verschillende culturen het toilet beschouwen en hoe ze het aan vrouw, man en andersvalide aanbieden. Er is één vaststaand feit: wat we in België en Nederland gewoon zijn om 'sanitair' (lees alleenstaande urinoir) te noemen, kent géén enkel van de bezochte landen. Zelfs niet Groot-Brittannië, Ierland, Duistland en Oostenrijk!

Over dit bezoek gaat volgende webpagina.

Groot-Brittannië – Ierland

Hoewel Dublin, en over het algemeen heel Ierland, de laatste decennia economisch snel gegroeid is en de welvaart er is toegenomen, lijkt er niets gebeurd te zijn op sanitair vlak. ... Op dit vlak is Dublin duidelijk onderontwikkeld.

Via Dover, langs de ring van London, zijn we naar Chester gereden. Van Chester gaat het richting Holyhead, van waar we de ferry naar Dublin nemen.

Op weg naar Holyhead komen we langs de autosnelweg bijna om de 40 à 50km *Welcome Break's* tegen. Op de borden langs de weg wordt al duidelijk aangegeven dat er WC's aanwezig zijn. Per *Welcome Break* zijn er winkels en 'fast food loketten'. Het geheel van een dergelijk complex is voorzien van gratis, propere en talrijke toiletten voor mannen, vrouwen en andersvaliden. De *Welcome Break's* die ik bezocht, waren voorzien van meer dan tien toileteenheden per sekse. De signalisatie voor toiletten langs de autosnelweg wordt echter minder duidelijk vanaf het moment dat we uit Chester door Wales naar Holyhead rijden.

De terminal van *Irish Ferry* stelt gratis en propere toiletten ter beschikking, en dit niet enkel voor hun eigen klanten. Voor het verschonen van baby's zijn er aparte ruimtes voorzien, jammer genoeg enkel binnen het vrouwengedeelte, en dus "onbereikbaar" voor geëmancipeerde mannen.

Eenmaal in Ierland merk je duidelijk dat de ontwikkelingsgraad wat betreft de sanitaire voorzieningen voor vrouw en man, zeker voor mensen met een handicap ondermaats is. Hoewel Dublin, en over het algemeen heel Ierland, de laatste decennia economisch snel gegroeid is en de welvaart er is toegenomen, lijkt er niets gebeurd te zijn op sanitair vlak. Publieke toiletten zijn onbestaand en in de straten, stegen, stations, hangt er een walm van urinegeur. De cafés hebben hun deuren voorzien van grote bedrukte papieren waarop er staat geschreven dat de toiletten enkel door hun consumenten kunnen worden gebruikt. Op dit vlak is Dublin duidelijk onderontwikkeld.

Duitsland – Oostenrijk

Het sanitaire bedrijf Sanifair bied haar klanten een kortingsbon van 50 cent bij het gebruik van de toiletten in de tankstations langs de Duitse autosnelwegen. Deze bonnen kunnen in alle wegenwinkels, meestal aangesloten bij een tankstation, gebruikt worden.

Op weg naar Slovenië, via Luik, Waver (België), Luxemburg komen we Duitsland binnen. Ook de Duitsers geven blijk van eenzelfde sanitaire ontwikkeling als de Engelsen. Op een structurele (wat had je anders verwacht van onze Oosterburen) wijze en op regelmatige afstand worden toiletten en nachtoiletten aangegeven langs de autosnelwegen. Deze eenheden bevinden zich vaak op een ruime parkeerplaats waar de reizigers ook hun afval kunnen sorteren. De sanitaire gebouwen zijn vaak voorzien van evenveel toileteenheden voor beide seksen én een apart sanitair voor andersvaliden. Ze zijn functioneel proper én ze worden gratis aan iedereen aangeboden. Naast het aanbod van gratis sanitaire eenheden langs de autosnelweg zijn er ook de tankstations, gekoppeld aan een fast food restaurant en een winkelcentrum, voorzien van toiletten. Deze toiletten worden door *Sanifair* uitgebaat. De gebruikers moeten 50 cent betalen om via een draaimolen binnen te mogen. In ruil voor hun sanitair gebruik krijgen ze een bon ter waarde van 50 cent. Deze bon kunnen ze in alle winkelcentra, fast food-ketens en tankstations langs de weg waar *Sanifair* sanitair aanbiedt, gebruiken bij de aankoop van een artikel. Een vernuftig en bevredigend systeem voor de gebruikers van een betaaltoilet!

In een kleine stad als Olching, in de nabijheid van München, is er buiten het treinstation reeds signalisatie te zien voor de stationstoiletten. Deze signalisatie is duidelijk en vaak te vinden op strategische plaatsen.

In München is de signalisatie voor de publieke toiletten minder duidelijk, maar de toiletten zijn vaak te vinden op strategische plaatsen zoals een markt, een plein of een winkelcentrum. Op *Marienplatz*, zijn er toiletten in het metrostation. Op de markt zelf, in het *Neues Rathaus*, zijn ook toiletten, even veel voor elke sekse én voor mensen met een handicap, via een betaalmolen. Ze worden aangeboden tegen betaling van 50 cent. De mensen met een handicap mogen de toiletten echter gratis gebruiken. Wat verder, op de *Viktualienmarkt*, is het sanitair voorzien van een dame die instaat voor het onderhoud. Het is optioneel of je de dame al dan niet betaalt. Je mag zelfs kiezen hoeveel je geeft. Waarschijnlijk krijgt ze een vast loon van de stad om de toiletten op de markt te onderhouden.

Eenmaal in Oostenrijk is de signalisatie van wegtoiletten minder systematisch en structureel dan in Duitsland. Toch zijn de toiletten aanwezig. Van Salzburg tot Villach (zo'n 160km) zijn er vijf rode chemische toiletten langs de weg te tellen en één toiletgebouw op een parking langs de weg. Deze toiletten zijn gratis. Indien er een wegtoilet langs de weg wordt aangegeven, is dat heel waarschijnlijk een betalend toilet, namelijk 50 cent.

Hier uit blijkt dat wat sommige Belgische steden en Nederlanders vaak 'sanitair beleid' noemen, een strategie die gebaseerd is op het aanbieden van meer solitaire urinoirs dan sanitair voor iedereen, in de bezochte steden niet wordt gevolgd. Ofwel bieden ze iedereen een volwaardig sanitair aan, al dan niet betalend, ofwel ontbreekt het voor iedereen. Behalve België en Nederland lopen de hoger vermelde landen blijkbaar niet warm om de wildplassende man met een gratis solitair urinoir in het straatbeeld te belonen, waar ze dan toch naast plassen!